

Уменията на кибергражданите и тяхното развитие в Европейския съюз

Държавите членки на Европейския съюз показват ясна воля за развитие, предаване и обучаване на гражданите в киберумения. Уменията на кибергражданите се разглеждат не само като ежедневни умения и начин за подготовка за справяне със заплахи, но и като помощни средства за отделните хора, организациите и обществата в цифровизираща се Европа. Уменията на кибергражданите са важен фактор за Европейския съюз в глобалната технологична надпревара. Струва си да се развие компетентността в областта на киберсигурността както на индивидуално ниво, така и в по-широк план в обществото. Инициативата „Кибергражданин“ ще създаде модел за обучение по граждански умения в областта на киберсигурността и портал за обучение за всички европейци. Порталът ще съдържа съдържание, насочено към граждани и различни аудитории. Изграждаме общоевропейско сътрудничество в областта на киберсигурността!

Инициатива за киберграждани

- Продължителност: 2022-2024
- Финансиране: Пет милиона евро от ЕС възстановяване за тригодишен период
- Комисар: Министерство на транспорта и комуникациите на Финландия
- Изпълнител: Университет Аалто
- Ръководител на проекта: професор Ярно Лимнел, Университет Аалто

свържете се с нас

Jarno Limnell
jarno.limnell@aalto.fi

Marianne Lindroth
marianne.lindroth@aalto.fi

Етапи в развитието на инициативата:

Инициатива за нас, европейците

Инициативата за умения на кибергражданите **Cyber Citizen** отговаря на практическата нужда от създаване на култура на сигурност в ориентираната към човека цифрова среда. Инициативата има за цел да разработи общ, споделен модел за придобиване на умения за киберграждани в целия Европейски съюз за всички европейци.

Като цяло инициативата „Кибергражданин“ ще създаде европейски модел за обучение по киберсигурност, който от своя страна ще укрепи европейската киберсигурност и ще създаде общи практики. Въз основа на модела ще бъде изграден цифров портал за обучение. Този портал ще използва широк набор от методи за електронно обучение. Неразделна част

от портала е игра за киберсигурност, която предоставя информация и разбиране по забавен начин.

В първия етап на инициативата бяха проучени настоящите методи на преподаване, възгледи и материали за обучение и придобиване на умения за кибернетично поведение във всички държави членки на Европейския съюз. Това включва националните характеристики и изисквания на държавите членки. Бяха разглеждани и официалните политики на ЕС. Освен това в изследването бяха включени анализ на игрите, оценка на индексите за киберсигурност и обзор на литературата. Използваните данни са събрани от широк кръг източници. Резултатите от това качествено проучване можете да намерите в обширен [gokлаг за изследването myk](#).

Наблюдения от доклада за изследването:

Данни за първия етап на проекта:

Културата на киберсигурност в държавите членки на ЕС, е в процес на изграждане. Създаването и укрепването на културата отнема време, поради което е важно да се работи с решителност. Поради тази причина спешно се нуждаем от действия като инициативата „Cyber Citizen“. С времето можем да превърнем споделеното разбиране и широката компетентност в обща култура, която има голямо значение за бъдещето на цялото общество и неговите граждани.

осведоменост   действия   реакции
превенция   образование   ноу-хау   Европа

нагласа   комуникационни умения
киберсигурност   портал за обучение

граждански умения
DigComp   киберигра

грамотност по отношение на данните   умения за сътрудничество
подобрене   разузнаване   цели   разбиране
начин на мислене   мотивация   обучение

Киберпространството ангажира всички

Стратегическите политики за образование и обучение в областта на киберсигурността са сравнително нови в много държави. Киберсигурността вече не се разглежда като отговорност единствено на специалистите. Вместо това тя е неразделна част от всички социални дейности. Киберпространството се превръща в по-разнородно и гъвкаво понятие, което вече се разбира по-добре в Европейския съюз. Настоящата ситуация подчертава повече от всякога значението на непрекъснатото учене и разширяването на обхвата на необходимите умения и знания. Уменията на кибергражданине трябва да се разбират като динамични умения, които се променят в зависимост от контекста и средата, и освен бдителността, не може да се подчертае достатъчно необходимостта от учене през целия живот.

Всеки трябва да разполага с основни умения в областта на киберсигурността. Развитие на културата на сигурност, която се основава на човешката компетентност и цивилизация, категорично трябва да бъде задълбочено. Всички възрастови групи имат различни нива на компетентност – от начинаещите до дигиталните гурета. Въпросът е как да се вземат предвид различните целеви групи. Основното ноу-хау и общото ниво на познания в областта на киберсигурността се различават значително в държавите членки на Европейския съюз. За това свидетелстват големите разлики в индексите, измерващи нивото на киберсигурност, и мненията относно начините за подобряване на компетентността и културата на киберсигурност.

В държавите членки на Европейския съюз предлагането на образователни и обучителни материали в областта на киберсигурността се различава както по отношение на качеството, така и по отношение на съдържанието, а отговорността за организиране на образованието и обучението е разпределена по различни начини. Това оказва пряко влияние върху това колко широко и по какъв начин е достъпно образо-

ванието и обучението и каква е вероятността гражданите да се включат в него. Следва да се увеличат висококачественото образование и обучение в областта на киберсигурността и свързаните с тях сътрудничества и да се намали дублирането на дейности. Една от целите на инициативата Cyber Citizen е да насърчи хармонизирането и рационализирането на образованието и обучението.

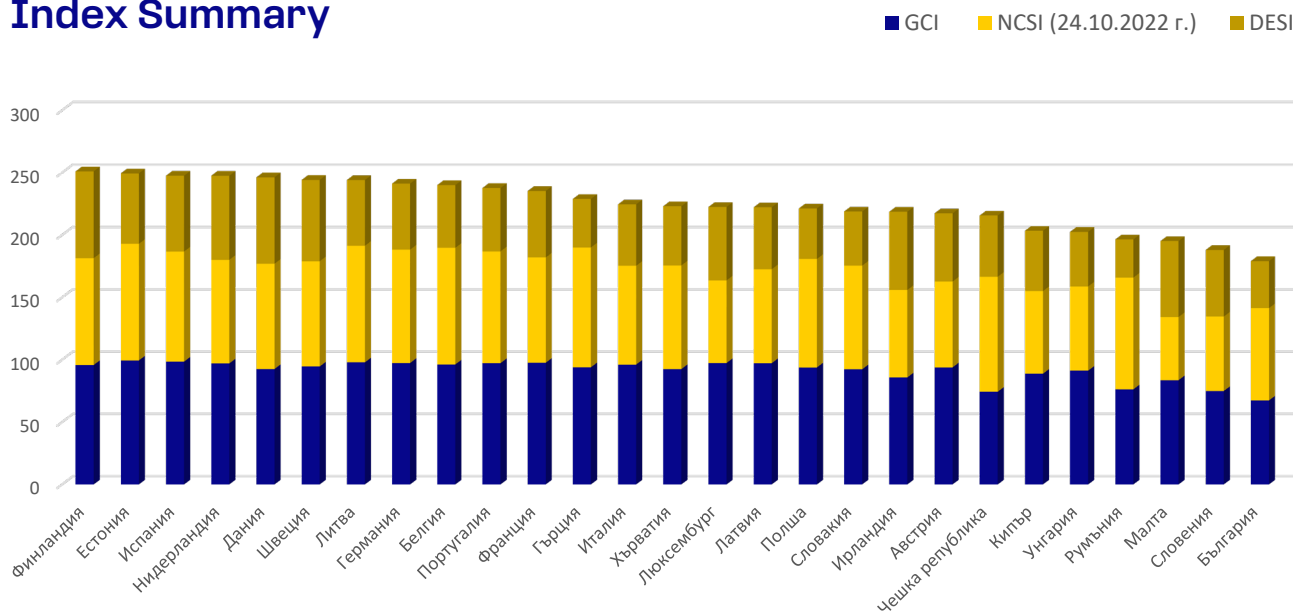
Умения за киберграждани, какво означава това?

Гражданин на киберпространството е лице, което живее постоянно или временно в държава членка на ЕС и използва цифрови услуги или се възползва от предлагането на такива услуги. Наборът от умения на киберграждани се състои от знания, умения и способности, необходими в киберпространството. Той е изграден от компоненти, които помагат на хората да развият и поддържат своите знания и умения по начин, който им осигурява необходимите способности и мотивация да действат разумно в различни житейски ситуации. Да имаш умения на кибергражданин означава да поемеш лична и социална отговорност и да разбираш значението на тази отговорност в киберпространството.

В Европейския съюз се нуждаем от общо определение за уменията на киберграждани и от начини за измерване на нива-

та на уменията. Уменията на киберграждани се разбират по различен начин в ЕС и само някои държави членки са ги определили. Определенията могат да бъдат почти идентични, но поради национални и културни различия се тълкуват по различни начини. Европейската рамка за цифрова компетентност на гражданите (DigComp) има значително влияние в повечето държави членки. Поради тази причина изследователският екип на Cyber Citizen определи конкретни умения на киберграждани, които ще подпомогнат приемането на рамката DigComp в ЕС. Уменията за киберсигурност могат да бъдат открити във всички области на компетентност на DigComp, а именно: грамотност за работа с информация и данни, комуникация и сътрудничество, създаване на цифрово съдържание, безопасност и решаване на проблеми.

Index Summary

DESI, CCI и NCSI са индекси, измерващи различни измерения на киберсигурността, като всеки от тях може да получи 100 точки. В таблицата индексите за всяка страна са сумирани и са обозначени в различни цветове в колоните. Така най-високият възможен резултат е 300 точки, а всички държави са под 250 точки. Страните са изброени в таблицата по реда на точките. В обобщението се прави преглед на настоящата ситуация в Европейския съюз и на различията в индексите за киберсигурност.

Умения на кибергражданина

Грамотност за работа с информация и данни

Умения за комуникация и сътрудничество

Умения за решаване на проблеми

Компетентност в областта на сигурността

Създаване на цифрово съдържание

Заедно към по-сигурна и безопасна Европа

Когато гражданите имат добро отношение и чувство за сигурност, основано на ноу-хау, те са по-склонни да използват цифрови услуги. По този начин Европейският съюз ще стане по-устойчив, конкурентоспособен и независим. Възможностите за гражданско обучение създават разбиране за средата, участниците и процесите, които влияят върху цифровия живот на всеки човек. Усъвършенстването на личните ни умения позволява да се изгради чувство на увереност в личните и колективните ни способности. На втория етап от инициативата се създава концепция за обучение за умения на киберграждани въз основа на доклада от изследването и по-специално на рамката за умения на киберграждани. На третия етап се разработва учебен портал в съответствие с концепцията

за обучение. Порталът за обучение ще съдържа съдържание за всички граждани, като това съдържание, като например игра за придобиване на умения за работа с киберпространството, ще бъде съобразено с различните целеви групи.

Способностите на гражданите да действат по безопасен и сигурен начин в цифровия свят се подобряват с помощта на образователни и комуникационни елементи в учебния портал. Гражданите ще бъдат помолени да участват в планирането на образователното съдържание. Наличието и достъпността на образование и обучение са важни за създаването на обща култура на киберсигурност в Европейския съюз, основана на подобряване на компетентността.

Елате и се присъединете към нас!

От какъв вид обучение и образование в областта на киберсигурността се нуждае ЕС? Вторият и третият етап на инициативата „Кибергражданин“ ще създават общоевропейска мрежа за сътрудничество, която ще приветства всички, които се интересуват от развиване на умения за кибергражданство. Тъй като заплахите са общи за всички нас, можем да реагираме по-ефективно и ефикасно заедно. Cyber Citizen кани всички да се присъединят към нас, за да изградим заедно една по-сигурна Европа!

 cyber-citizen.eu

 contact@cyber-citizen.eu